

Sluttrapport

Prosjekt: Lev på Leines (endret fra «Midt i Leia- fra skjebnetro til opptur på Leines»)

Prosjekteier: Leines Grendelag

NFK: vedtak 2013- 0747

Innholdsfortegnelse i rapporten:

1. Bakgrunn
2. Sammendrag
3. Mål, resultater og målgrupper
4. Organisering av prosjektet
5. Utviklingstrekk i Steigen og på Leines
6. Markedsføring av Leines som bosted
7. Andre aktiviteter
8. Arrangementer og møteplasser
9. Samarbeid
10. Økonomi
11. Erfaringer og utfordringer

1. Bakgrunn

Bolystprosjektet «Midt i lcia – fra skjebnetro til opptur på Leines» fikk i juli 2013 tilsagn og en engangsbevilgning over Statsbudsjettet til å ta en del i satsningen til daværende Kommunal- og Regionaldepartementet med mål om å videreutvikle kunnskap om hvordan lokale og regionale utviklingsprosjekter skaper bolyst og attraktive steder. Steigen kommune støttet opp om prosjektet med årlig bevilgning og Nordland Fylkeskommune innvilget også et engangstilskudd til prosjektet. Prosjektet er i tillegg finansiert med en stor andel egeninnsats fra frivillige.

Tilflytting-, markedsføring- og omdømmeprojektet «Lev på Leines» ble etablert som 2-årig prosjekt fra februar 2014 til februar 2016. Selv om prosjektet har fortsatt på frivillig basis, rapporterer vi på prosjektet som slutført 01.02.2016.

Bakgrunnen for prosjektet var en langvarig trend med befolkningsnedgang på Leines og i Steigen. Dette medførte i økende grad at folk begynte å bli urolige for fremtiden på Leines. Samtidig var det mange som så potensiale for befolkningsvekst i lokalsamfunnet. Og ved bruk av moderne og målrettet markedsføring og kommunikasjon på internett skulle Leines markedsføres, generere fremtidstro og tilflytting.

Vi har valgt å utarbeide sluttrapporten, slik at rapporten er mest mulig interaktiv og tilgjengelig for andre bygdeutviklere på nettsiden til prosjektet www.levpaaleines.no.

2. Sammendrag

Hovedmålet for prosjektet var å tiltrekke oss 15 nye familier, og skape en selvforsterkende vekst på Leines. Ved prosjektslutt hadde 13 familier og til sammen 47 enkeltindivider flyttet til Leines. Befolkningsstatistikken viser at vi har opplevd en klar befolkningsøkning på Leines, og at arbeidet helt klart har fungert. Vi har også nådd flere av delmålene vi har satt oss, skapt aktivitet og oppmerksomhet, samt bidratt til å skape nye tro og stolthet over å bo på Leines.

Vi har etablert en metode og et markedsføringskonsept vi mener er fullt overførbart til andre lokalsamfunn og regioner. Vi har brukt mye tid på å følge opp potensielle tilflyttere som har sett markedsføringen vår, jobbet for at nye tilflyttere får et sted å bo, tatt initiativ til ulike næringsaktiviteter, hatt 12 ulike arrangementer og gjennomført en større kunnskapsinnhenting hvor vi har lært mer om Leines som bosted.

Prosjektet har i bygda blitt ansett som positivt for lokalsamfunnet, og folk og har engasjert seg på ulike måter. Den positive innstillingen har økt ytterligere når tilflyttingen har blitt synlig.

Prosjektet har gjort klare prioriteringer gjennom hele perioden, og vi har lært mye om tilflyttings- og markedsføringsarbeid i praksis.

3. Mål, resultater og målgrupper

3.1 Måloppnåelse per 1. februar 2016

Mål	Kommentar
Hovedmål: 15 tilflyttede familier	13 familier har flyttet til Leines i prosjektperioden. Også mange enkeltpersoner har flyttet til bygda i perioden, og tilsammen har tilflyttingen utgjort 47 personer som vi har oversikt over. Tilflytterne har vært en variert gruppe, både nordmenn fra andre steder i landet (Bodø-området og sentrale østlandsstrøk), arbeidsinnvandrere og flyktninger. I tillegg har vi vært i kontakt med mange flere potensielle tilflyttere (i overkant av 30 familier til sammen), hvor vi håper flere familier tar steget og flytter til Leines i tiden fremover.
Delmål 1 : Involvere og engasjere befolkningen	Relativt høy grad av engasjement og involvering fra lokalsamfunnet. Når folk ble invitert inn i prosjektet og forstod at de kunne bidra på ulike måter, var det mange som involverte seg. Noen tok kontakt med prosjektet direkte, andre bidro på arrangementer, mange stilte opp som faddere, andre brukte emneknaggen #levpaaleines på sosiale medier.
Delmål 2: TV-serie	Ikke oppnådd. Har jobbet en del med konseptutvikling og vi har besluttet at arbeidsmengden er for stor ift. risiko og mulig måloppnåelse. Vi ønsket å bygge videre på satsningen på sosiale medier i stedet for, og startet et initiativ om promotering av video gjennom egne kanaler. Vi opprettet derfor en egen Youtube-kanal, som vi håper å videreutvikle etter prosjektets formelle slutt.
Delmål 3: Øke interessen for, og oppmerksomheten om, Leines. Internt og eksternt.	Vi opprettet tidlige en nettside (www.levpaaleines.no) og satte i gang flere kampanjer på sosiale medier og Google. Vi har fått tusenvis av treff, både fra lokal befolkning og fra folk som ikke bor i Steigen/Leines. I perioden 1. januar 2015 til 1. februar 2016 hadde vi 18 500 økter fordelt på over 13 000 brukere. De aller fleste fra Bodø-området, men også mange fra Oslo-området og landet for øvrig. Vi hadde per februar 2015 ca. 1600 følgere på Facebook-siden til Lev på Leines. Dette er vi godt fornøyd med ift. at befolkningen på Leines er i underkant av 500. Budskapet gjennom Facebook-oppdateringene har nådd mange, ofte mer enn 10 000 personer i uken.

3.2 Målgrupper og tilflyttere

Vi ønsket at de 15 nye familiene hovedsaklig skulle rekrutteres fra følgende målgrupper: Tilbakeflyttere, folk som ønsker et skifte i tilværelsen, spesifikk kompetanse, arbeidsinnvandrere og flyktninger. Tiltak er gjort for å nå de ulike gruppene, både jobb opp mot NAV og flyktningetjenesten, kontakt med potensielle tilbakeflyttere og øvrig markedsføring.

Etter prosjektets slutt ser vi at det er meget ulike folk som har flyttet til Leines. Det har vært to familier har kommet fra utlandet, en familie fra Vestfold, to familier fra Akershus, en familie fra Finnmark, tre familier fra Bodø, tre familier innad i Steigen, og en familie fra Syria.

4 Organisering av prosjektet

4.1 Prosjektstyre

Lev på Leines har blitt styrt av et prosjektstyre bestående av 3 personer. Styrets leder har vært Knut Andersen. Vidar Johansen har vært styremedlem i hele prosjektperioden. Bente Aasjord var styremedlem i 2014, og Gry Bårnes tok over hennes plass i styret når hun gikk ut av styret.

Prosjektstyret ansatte Aase Refsnes som prosjektleder. Hun har jobbet i 100% stilling fra 1. februar 2014 - 15. januar 2016.

Prosjektstyret har avholdt 18 styremøter i prosjektperioden. Samtidig har prosjektstyret deltatt aktivt i alle arrangementer og aktiviteter i prosjektet, og dermed lagt ned en enorm frivillig innsats for å bidra til at prosjektet har vært vellykket.

4.2 Leines Grendelag

Det er Leines Grendelag som har vært prosjekteier, og styreleder og prosjektleder har jevnlig rapportert om prosjektet til styret i Leines Grendelag.

4.3 Referansegruppe

Lev på Leines har også etablert en referansegruppe bestående av representanter fra kommune (administrativt og politisk), en representant fra Steigen Næringsforum, og representant fra KUN - senter for Kunnskap og Likestilling. Det har kun vært avholdt fire referansegruppemøter i prosjektperioden, som ble avsluttet med et evalueringsmøte, som førte til en felles kronikk om erfaringene våre fra prosjektet (vedlagt medicoppslag fra prosjektet).

Prosjektleder har gjennom hele prosjektperioden vært i løpende kontakt med de aktuelle referansegruppe-representantene om aktuelle temaer.

5. Utviklingstrekk i Steigen og på Leines

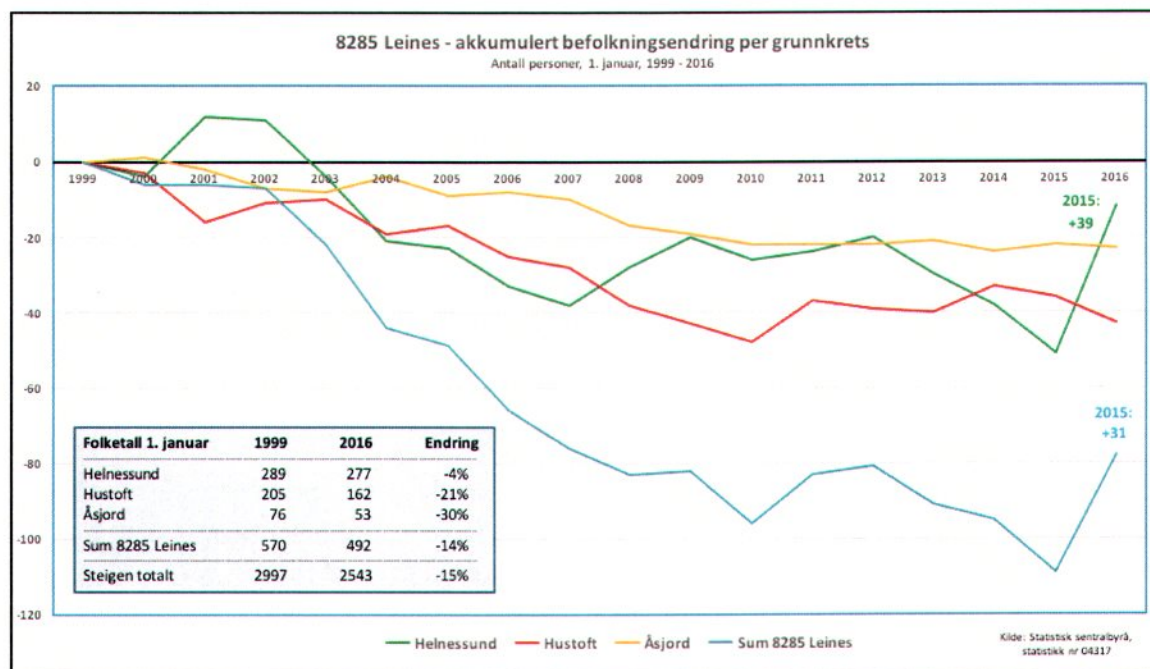
I likhet med svært mange distriktskommuner har Steigen opplevd en nærmest kontinuerlig nedgang i folketall de siste tiårene. Utviklingen skyldes både fødselsunderskudd og netto fraflytting. De siste 25 årene har befolkningen blitt redusert med 22%, og kommunen har i denne perioden kun hatt 2 år med vekst i antall innbyggere (2013 og 2015).

5.1 Innbyggertall på Leines

Utviklingen på Leines har i stor grad fulgt samme mønster som Steigen for øvrig. Figuren nedenfor viser akkumulert befolkningsendring fra 1999 fram til i dag i de områdene som inngår i postadressen 8285 Leines (som også tilsvarer Leines skolekrets).

Tallene i figuren er basert på netto befolkningsendring per år, altså summen av fødselsoverskudd og netto tilflytting. Målsettingen for Lev på Leines har vært knyttet til antall tilflyttere, og kan derfor ikke sammenlignes direkte med materialet nedenfor.

Begrepet "Leines" må i denne forbindelse forklares nærmere. Tettstedet Leines/Helnessund er i SSBs materiale betegnet som grunnkretsen "Helnessund". I dagligtale omtales ofte dette området som Leines. Kretsen omfatter nærbutikk, barneskole og barnehage. I postadressen "8285 Leines" inngår ytterligere to grunnkretser i SSBs database, "Hustoft" og "Åsjord". Kretsen Hustoft ligger nærmest tettstedet, men er mer spredtbygd. Åsjord ligger lenger unna tettstedet, og kan beskrives som griskrendt.

I perioden 1999 til 1. januar 2015 mistet området totalt sett over 100 innbyggere netto, fordelt med om lag halvparten i tettstedet Leines og halvparten i de to andre kretsene. I løpet av 2015 økte befolkningen totalt med 31 innbyggere. I tettstedet var utviklingen enda mer positiv, med en netto tilvekst på 39 innbyggere.

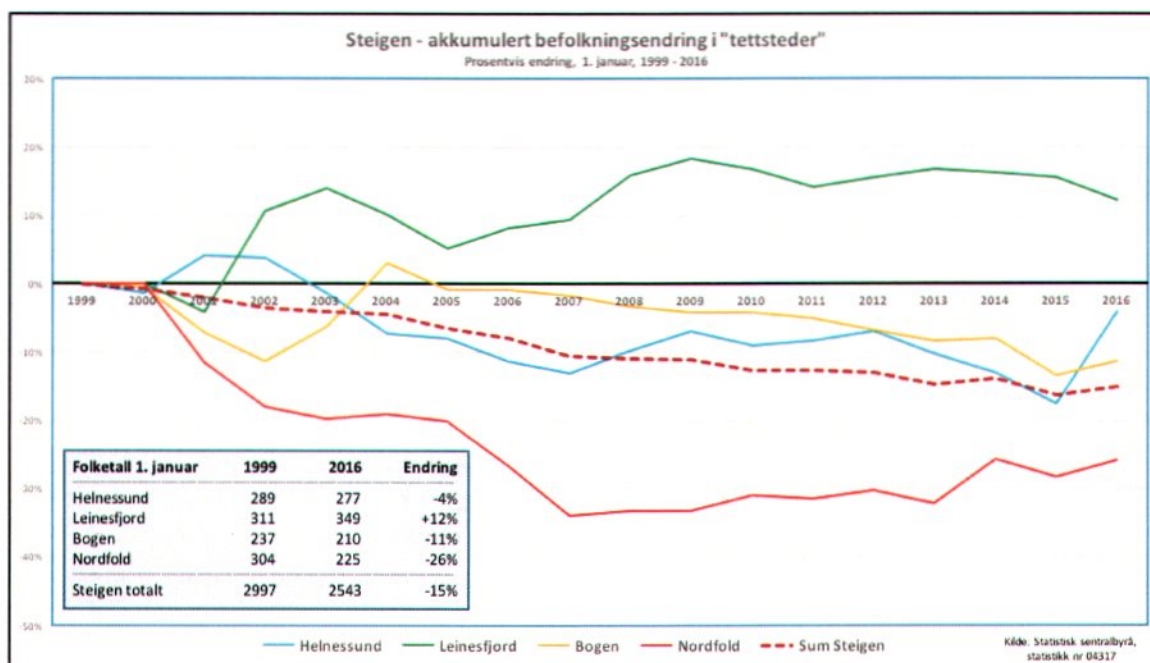
Lcv på Leines startet opp for fullt i februar 2014, og pågikk fram til januar 2016. Utviklingen i folketall disse to årene illustrerer godt erfaringene fra fasene i prosjektet. I 2014 ble det meste av ressursene brukt til planlegging, forankring og utvikling av verktøy i prosjektet. *Dette året fortsatte den negative befolkningsutviklingen omtrent på linje med tidligere år, med en nedgang på 14 personer.*

Høsten 2014 og videre i 2015 var verktøyene for markedsføring på nett og i sosiale medier ferdig utviklet og i drift, og prosjektet ble også stadig positivt profilert i media. I tillegg ble det tilgjengelig flere boliger i området. Befolkningsøkningen dette året på 39 personer i tettstedet, og 31 personer totalt, er det klart mest positive året så langt tilbake som vi har statistikk. Det vil selvfølgelig være mange årsaker til disse resultatene i 2015, men det er naturlig å tillegge Lcv på Leines et vesentlig positivt bidrag.

Samlet sett over prosjektperioden synes det riktig å konkludere med at det tar noe tid fra en setter i gang målrettet tilflyttingsarbeid til en ser konkrete effekter. Dette er også naturlig sett fra potensielle tilflytteres side - flytting er normalt en beslutning som modnes over tid. Utviklingen forteller også at det er svært viktig at tilflyttingsprosjekter har tilstrekkelig lang tidshorisont, slik at en ikke avslutter prosjektene når man kommer i "høstingsfasen".

5.2 Innbyggertall i Steigen

For å kunne vurdere utviklingen på Leines de siste årene har prosjektet laget en tilsvarende analyse av utviklingen i de største tettstedene i kommunen, basert på samme tallgrunnlag fra SSB. Figuren nedenfor viser akkumulert prosentvis endring fra 1999 fram til siste årsskifte.

I perioden 1999-2016 er det kun kommunesenteret Leinesfjord som har hatt en positiv befolkningsutvikling, med netto søkning på 12%. Leines/Helnessund hadde fram til 1. januar 2015 en nedgang på linje med utviklingen totalt i Steigen kommune.

Utviklingen i 2015 avviker imidlertid sterkt fra de foregående årene. Leines/Helnessund hadde en vekst på 16,4% (39 personer), mens kommunen totalt sett hadde en økning på 1,4% (36 personer). Veksten i tettstedet Leines/Helnessund tilsvarte mer enn 100% av veksten i Steigen totalt.

Totaltallene for Steigen skjuler store lokale variasjoner i befolkningsutviklingen i de totalt 23 kretsene i Steigen. Tettstedene Nordfold og Bogen hadde også befolkningsøkning i 2015, men langt fra like kraftig som Leines/Helnessund. Det samme gjelder flere av de større kretsene på Engøløya. Bakgrunns materialet viser altså at tettstedene klarer seg bedre enn de mer spredtbygde områdene i kommunen. Dette kan være en indikasjon på at attraktive bygdesentra er viktig for å skape ny vekst i distriktskommuner.

6. Markedsføring av Leines som bosted

6.1. Nettsiden Lev på Leines

Statistikk fra nettsiden til Lev på Leines – www.levpaaleines.no viser at nettsiden er godt besøkt sammenliknet med liknende sider. Nettsiden beskriver ulike aspekter ved å leve og flytte til Leines, slik som bolig, arbeid og utdanning, fritid og viktige temaer for unge familier - slik som skole, barnehage og SFO. Vi har lagt ut alle ledige boliger og jobber på nettsiden, og mange av undersidene har vært godt besøkt. Spesielt har jobbsidene vært en suksess.

Figur; brukerflyt på nettsiden.

6.2 Google AdWords

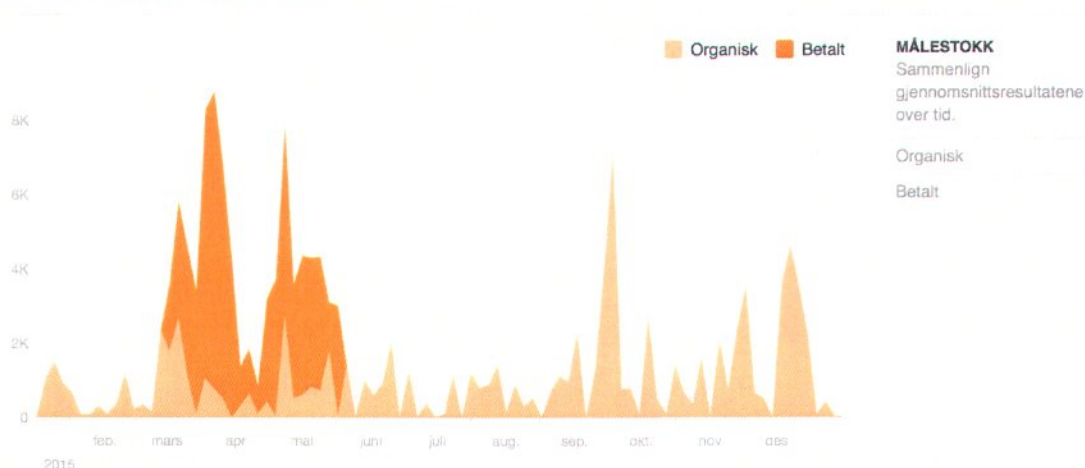
Vi har brukt markedsføringsverktøy på Google aktivt for å promotere nettsiden. Til sammen 20% av klikkene på siden kommer fra betalt markedsføring, mens de andre klikkene kommer fra linker via sosiale medier, henvisninger fra andre og organisk søk.

6.3 Sosiale Medier

Mye av aktiviteten på sosiale medier har også hatt som mål å få folk inn på nettsiden, og dette har vi lyktes med når over 30 % av klikkene kommer fra sosiale medier. Vi har brukt markedsføringsverktøyet til Facebook for å sikre følgere lokalt og i områder vi anser at det bor potensielt mange nye tilflyttere.

Rekkevidde for innlegg

Antallet personer innleggene dine har blitt vist til.

Figur: Rekkevidde fra innlegg 1. januar 2015 - 1. januar 2016

Lev på Leines etablerte tidlig i prosjektperioden en konto på bildedelingstjenesten Instagram. Lev på Leines har lagt ut 111 bilder og har 288 følgere. Dette har vært en stor suksess, og primært unge mennesker bosatt på Leines har brukt emneknaggen #levpaaleines aktivt. Emneknaggen har blitt brukt 1125 ganger. Feilskrivninger #levpåleines har blitt brukt 87 ganger.

6.4 Tradisjonelle medier

Lev på Leines har vært i media flere ganger i prosjektperioden, og vi har både vært på TV, radio og i flere aviser.

17. mai 2014 var NRK i Steigen, og besøkte oss i Lev på Leines under 17. mai feiringen på Leines skole. Prosjektet var aktivt med på å sikre at NRK kom til Leines, var med i organisering av opptak, og ble intervjuet på landsdekkende TV 17. mai.

Prosjektet var på radio og i nettavis i forbindelse med nedlegging av hurtigbåttilbud: [http://www.nrk.no/nordland/far-beholde-hurtigbaten-ett-ar-til - -vil-fortsette-a-kjempe-1.12071174](http://www.nrk.no/nordland/far-beholde-hurtigbaten-ett-ar-til--vil-fortsette-a-kjempe-1.12071174). Lev på Leines var også på NRK radio og snakket om erfaringene fra prosjektet.

Vi har gjentatte ganger vært i media i Avis Nordland og oftere i lokalavisa Nord-Salten.

Vi har også hatt fire kronikker på trykk, flere i samarbeid med andre (Kom til distriktene, Kan en App være løsningen, Det gode liv på bygda, Saltens attraktive lokalsamfunn). Se vedlegg med oversikt over media-saker)

7. Andre aktiviteter

7.1 Kontakt med tilflyttere

En av hovedoppgavene i prosjektet har vært oppfølging av potensielle tilflyttere. Dette har vært tidskrevende, men en viktig oppgave i prosjektet. Tilflyttere har vært veldig fornøyd med servicen de har fått og gjerne kommunisert dette utad. Dette har igjen bidratt til at folk har sett positivt på prosjektet. Vi har vært i kontakt med potensielle tilflyttere over epost, meldinger på sosiale medier og via telefon. I tillegg har vi guidet mulige tilflyttere som har vært på besøk på Leines, slik at de har fått møte skole, barnehage, potensielle arbeidsgivere mv.

7.2 Arbeid med bolig

Boligutfordringene på Leines ble lite beskrevet i søknaden. Vi fikk raskt innsikt i at det var et stort behov for boliger til salg og leie på Leines. Boliger har utviklet seg til å være den største flaskehalsen for befolkningsvekst på Leines, og den største trusselen for prosjektet. Vi har gjort følgende innenfor bolig:

- Kartlegging av ledige/tomme boliger
- Brev til alle boligeiere uten fast bosetning på Leines
- Startet arbeidet med opprettelsen av et boligbyggelskap
- Vi har vært i kontakt med private boligbyggeaktører

Heldigvis har det blitt bygget flere boliger på Leines i prosjektperioden, og det bygges nå enda flere boliger.

Prosjektet har jobbet mye for å etablere et boligbyggelag og utvikle et nedlagt eldresenter til seks utleieleiligheter. Av ulike årsaker har dessverre ikke dette arbeidet ført frem.

7.3 Næringsutvikling

7.3.1 Gründerdag på Leines

Lev på Leines arrangerte en Gründerdag på Leines 18. juli 2014 i forbindelse med Kystfolkets Helg. Gründerdagen var et vellykket arrangement med over 25 deltakere.

7.3.2 Fiskeriprosjekt

Lev på Leines startet også et forprosjekt innen fiskeri for å tiltrekke oss flere fiskere til Leines. Lev på Leines tok initiativ til et møte våren 2014, sammen med representanter fra kommunen, Steigen Sjømat og Steigen Fiskarlag. Høsten 2015 lanserte Lev på Leines en såkalt "landingsside" for fiskeriene i Helnessund, samt en nettsak under næringsliv.

Landingssiden <http://www.levpaaleines.no/fiskeri.html> er spesialtilpasset for å tiltrekke seg fiskere. Vi har laget eget bildemateriale, som på en bedre måte fremstiller Helnessund som fiskerisamfunn, med fokus på mennesker. Vi ser for oss å fortsette å oppdatere denne siden med bilder av båtene som hører hjemme i Helnessund.

Nettsiden og landingssiden <http://www.levpaaleines.no/fiskeri.html> er satt opp mot en markedsføringskampanje via Google. Via Google AdWords har vi satt opp to ulike annonser som til sammen per har blitt vist 12 930 ganger fra vi lanserte annonsene i september 2015. Dette har igjen generert 299 klikk inn på nettsiden, frem til annonseringen ble avsluttet 4. januar 2016.

7.3.3 Kontorfellesskap

Lev på Leines har arbeidet en god del med å etablere en bevissthet rundt stedsuavhengige arbeidsplasser og behov for gode kontorfellesskap hvor folk kan få et miljø rundt seg i hverdagen. Vi har besøkt kompetansesenteret for stedsuavhengige arbeidsplasser i Dyrøy, og besøkt kontorfellesskap i Oslo.

Lev på Leines arbeidet aktivt for at det skulle satses for å etableres et kontorlandskap på Leines. I desember 2015 var det klart for innflytting i kontorfellesskap på "Nybrygga".

7.3.4 Fiber

Et av hovedmålene innenfor næringsarbeidet til prosjektet har vært at det skulle bli etablert fibertilkobling til Leines. Fiberkabelen er nå lagt til Leines, og det skal arbeides våren 2016 for å legge dette ut til husstander på Leines.

7.4 Ambassadør- og fadderordning

Vi har etablert ambassadør - og fadderordninger for å på best mulig måte ta vare på de nye innbyggerne som kommer til Leines. Ambassadørene og fadderne har blitt markedsført på nettsidene, og vi har i best mulig grad koblet nye tilflyttere med faddere og ambassadører. Vi har etter hvert i prosjektperioden gått vekk fra bruk av "ambassadør" og "fadder", og heller kalt det "Vi på Leines", og at folk får mulighet til å bidra med det de selv vil, og har dermed senket terskelen for å bidra.

Vi arrangerte også en Fadderkafe - som både ble brukt til å rekruttere nye faddere og snakke om hva man faktisk kan bidra til for at flest mulig folk blir godt tatt i mot. Over 50 personer deltok på dette.

7.5 Kunnskapsinnhenting

Vi gjennomførte i 2014 den planlagte kunnskapsinnhenting på Leines. Vi valgte å gjennomføre kunnskapsinnhenting som en spørreundersøkelse via Google Forms, og bruke våre egne kanaler til å spre budskapet. Vi møtte også folk direkte på offentlig plasser for å gjennomføre undersøkelsen og få et bedre representativt utvalg.

Ettersom kunnskapsinnhenting var en tidkrevende prosess, både med å sikre kvalitet og sikre et godt antall respondenter, valgte vi å avgrense denne til informasjon som vi kunne bruke direkte for videre arbeid i prosjektet, og markedsføring av Leines som bosted.

Vi valgte forsker Maria Almli ved Høgskulen for landbruk og bygdeutvikling (HLB) avd. Steigen til å analysere resultatene fra kunnskapsinnhenting.

Hele kunnskapsinnhenting er lagt ved sluttrapporten.

Oppsummering

Undersøkelsen viser at folk på Leines stort sett trives veldig godt, er stolte av bygda si og synes de har det de trenger av muligheter både til bo-, arbeids- og fritidsliv. Oppfatningen av *nærhet* er gjennomgående: Nærhet til muligheter, arbeid, natur, turområder, fritidsaktiviteter, venner, familie, butikk, barnehage, skole og Bodø. Det siste henger sammen med hurtigbåttilbudet sørover, og blir stadig presisert å være av avgjørende betydning for trivsel og utvikling av Leines. Hele 40% av de spurte ser også for seg at de ville vurdert å dagpendle til Bodø, om båttrutene i større grad hadde vært tilpasset dette.

I forlengelsen av beskrivelsene av *nærhet*, ser tid i hverdagen ut til å være et oppskattet trekk ved livet på Leines. Halvparten av utvalget oppgir *tid i hverdagen* som en viktig faktor for at de bor der de bor og transport til og fra aktiviteter går raskt og uhindret, selv om avstandene inn til kommunesenteret eller byen er noe lengre. Kan hende er dette noe av grunnen til at de også oppgir å føle stor grad av frihet?

Barnevennlighet og trygget er verdier informantene finner på Leines, og stedet blir ansett som et godt og trygt sted å vokse opp. *Trygghet, frihet og ro* er de tre verdiene som får høyest score når informantene ble bedt krysse av for sentrale verdier ved Leinessamfunnet, tett fulgt av *positivt, aktivt, sosialt og inkluderende*.

Det sosiale livet og menneskene på stedet, blir i det hele vektlagt som viktig grunn til trivsel. Folket på Leines blir omtalt med ord som trivelige, hyggelige, fine, fantastiske, inkluderende, gode, kjente og herlige. Likevel er informantene tilbakemelding at de har litt å gå på når det gjelder bedre inkludering nye Leinesværingene.

Mange er aktivt med i flere organisasjoner og foreninger, og de fleste er godt fornøyde med det brede spekteret muligheter som finnes. I forslag for bedre integrering av tilflyttere, blir lag og foreninger løftet frem som en mulig arena, sammen med økt «integrering i hverdagen».

Det trekket ved Leines som likevel blir gitt aller størst betydning som grunn til å bo der, grunn til trivsel, arena for aktivitet og rom for ro og inspirasjon, er *naturen*. Henvisning til «vakker natur» ser med andre ord ikke ut til å være en forslitt klisje når det gjelder beskrivelser av bostedsvalg og fremhevelsen av positive trekk ved livet på landet. Også i denne undersøkelsen, hvor om lag halvparten av utvalget kommer utenfra, oppgir 88% at naturen er en viktig faktor for at de bor på Leines, 82% at nærhet til natur og rekreasjonsmuligheter er viktige for bostedsvalg, og 73% at de driver med friluftsliv.

I den flotte og romslige naturen ønsker videre de aller fleste å bo i en enebolig de selv eier –noe som for øvrig ikke er spesielt for Leines, men gjelder for Norge i stort. Flere boliger blir dermed et gjennomgående forslag når informantene blir bedt om å gi råd for bedre utvikling av fremtidens Leines. Ei fremtid de fleste har om ikke *veldig god*, så i alle fall god tro på!

8. Arrangementer og møteplasser

Gjennom prosjektperioden har vi tilstrebet å ha ulike arrangementer som engasjerer og informerer lokalbefolkningen. Vi har ønsket å ha arrangementene på ulike møteplasser på

Leines, og har derfor prøvd å variere på stedene. Arrangementene har vært godt besøkte. Vi har hatt følgende arrangementer:

- 1) Kick Off 14. februar 2014 på Vonheim. Over 70 personer kom på oppstartsmøte, hvor prosjektleder holdt en presentasjon og det ble avholdt et idemylldringsverksted. Det ble servert tapas og kake til alle.
- 2) Utetreff og lansering av nettside - 10. juni 2014 i Ytter-Selvika. Tema for treffet var lansering av nettside – og vi grillet. Over 25 tok del av arrangementet
- 3) Foredrag - Åpent møte og foredrag "Hva skaper gode bomiljøer – eksempler fra Rindal og Sykkylven kommune" v/Arne Hanssen, 15. september 2014 på Leines skole. Over 25 personer tok del på arrangementet.
- 4) Folkemøte Nygårdheimen. 18. november 2014 på Leines skole. I anledning at driften på eldreboligen Nygårdheimen ble lagt ned, tok Lev på Leines/Leines Grendelag et initiativ til å bygge om Nygårdheimen til boliger. Folkemøtet ble brukt til å opplyse om planene og for å folk til å investere i prosjektet. Både usikkerhet hos eier, mindre enn forventet oppslutning fra folket samt mangel på person som kunne drive prosjektet gjorde at dette ikke ble realisert.
- 5) Juleverksted. 25. november 2014 på Vonheim. Lev på Leines arrangerte juleverksted for hele familien, med servering av grøt og gløgg og aktiviteter for barna. Arrangementet var veldig vellykket og over 70 personer kom innom.
- 6) Lev på Leines 1-årsdag 20 mars 2015 på Vonheim. Vi informerte om hvor langt vi hadde kommet og åpnet for innspill om ulike temaer. Servering av tapas. Over 70 deltakere. Pubkveld etterpå.
- 7) Friluftsdag på Leines 23. mai 2015 i gapahuken i Lunvika. I samarbeid med Leines IL arrangerte vi Friluftsdag i anledning Friluftslivets år. Matsservering, konkurranser. Ca. 50 deltakere.
- 8) Skjærgårdsdag 31. juli 2015. Vi arrangerte dag med grilling, fiskekonkurranse og orienteringskonkurranse på Sandøya utenfor Helnessund, med gratis båttransport for alle. Dette var basert på et innspill på oppstartsmøte om at vi burde bruke skjærgården mere. Ca. 40 deltakere.
- 9) Fadderkafe. 2. juni 2015. Låven i Brennvika. Arrangement for å få flere folk til å ta i mot nye innbyggere.
- 10) Høstkafe 22. oktober 2015. For å introdusere de nye innbyggerne på Leines arrangerte vi høstkafe på Skjelstad Kunst- og Kulturgård. Over 50 personer tok turen, hvor alle nye tilflyttere fikk utdelt andeler i Skarbua, på vegne av Skarbua Andelslag.
- 11) Avslutningsfest 20. desember 2015. Over 150 personer tok turen for avslutningsfesten til Lev på Leines som ble arrangert sammen med nyåpningen av Nybrygga, Leines sin nye storstue. Det var matsservering, festtaler og musikk.
- 12) Torsdagsbrygga 14. januar og 28. januar 2016 på Nybrygga. For å fortsette å ha inkluderende møtesteder, der tilflyttere enkelt kan komme i kontakt med mer etablerte Leinesværinger, lanserte vi på avslutningsfesten Torsdagsbrygga – et kveldsarrangement for voksne, med et lite underholdningsbidrag og lett servering.

9. Samarbeid

9.1 Samarbeid på Leines/Steigen

Vi har hatt et godt samarbeid med lag og foreninger i Steigen, og hadde et innledende møte våren 2014. I tillegg ble lag og foreninger spesielt invitert til oppstartsmøte 14. februar 2015.

9.2 Samarbeid med aktører i hele Steigen kommune

I tillegg har vi startet initiativet med kontakt med andre organisasjoner og bedrifter i Steigen, og har bl.a. vært i møte med KUN – senter for kunnskap og likestilling, eldrerådet og ungdomsrådet. I tillegg har vi vært i kontakt med Bondelaget, Bygdekvinnelaget og Fiskarlaget. Vi hadde i oktober 2014 et felles møte for alle grendelag i kommunen.

9.3 Samarbeid med aktører utenfor Steigen

Lev på Leines har hatt god både kontakt med NFK og Distriktssenteret. Lev på Leines tok initiativ til bolyst-samling i regi av NFK september 2014. Lev på Leines har også vært i kontakt med Distriktssenteret om informasjon og råd om finansiering.

9.4 Ekstern kommunikasjon og deltakelse på samlinger med utgangspunkt i prosjektet

- Tilflytterkonferanse, Nordland Fylkeskommune, Narvik, 2-3. november 2015
- Bolystsamling for Nordland, Saltstraumen, 1-2. september 2014
- Bygdebegeistringskonferanse i regi av Valnesfjord Nærmiljøutvalg, Fauske
- Bygdemobiliserings-konferanse i regi av Fylkesmannen i Nordland, Kjerringøy
- Sett-sjøbein konferansen 2014, 8-9. april 2014, Bodø
- Markedsdag, Steigen Sagaspill, Steigen bygdetun, 25. juli 2015
- Dyrøyseminaret 2014, 23-24. september 2014
- Arctic Dialogue 2014 – 18-19. mars 2014

Presentasjoner av prosjektet:

- Kommunestyret, Steigen kommune, 16. desember 2014
- Årsmøte, Steigen Venstre, januar 2016
- Bygdebegeistringskonferanse, Fauske, 17. oktober 2014
- Fellesmøte Grendelag i Steigen, 14. oktober 2014

10. Økonomi

Prosjektet har hatt økonomi til å ha en prosjektleder ansatt i 100 % stilling i hele prosjektperioden.

Dette har vært viktig for å kunne nå målene våre og for å sikre mye frivillig arbeid. Prosjektet har lagt ned enormt mange frivillige timer, og har doblet det beløpet vi skulle legge inn som egeninnsats/egenandel.

Ettersom hovedmetoden til prosjektet var markedsføring, har vi brukt en god del midler på ulike markedsføringstiltak, enten det er betalte annonser, fotograf eller grafisk design. For å sikre god forankring, spre støtte og ønske tilflyttere velkommen til prosjektet i lokalsamfunnet, har vi brukt mye midler på arrangementer, møteplasser med mat og drikke. Dette har sikret at alle arrangementene har hatt veldig god oppslutning, noe som er nødvendig når man har mange budskap å formidle.

Revidert regnskap ligger vedlagt.

11. Erfaringer og utfordringer

Prosjektet har gjort seg flere erfaringer i 2-årsperioden vi har jobbet med Lev på Leines.

Ting tar tid. For det første er det viktig å forstå at ting tar tid, og at folk bruker tid fra å tenke på å flytte, til de faktisk tar steget. Det er mange brikker som skal falle på plass. Det tar tid å skape bevegelse og få folk engasjert. Det er derfor viktig å være utholdende og tenke langsiktig. Et slikt prosjekt bør derfor ha en varighet på minimum 2 år.

Natur er veldig viktig. Selv om det gjerne er en klisje at man flytter for å bo i nærhet av vakker natur, er dette faktisk særdeles viktig for folk. Både eksisterende befolkning og tilflyttere bekrefter dette, selv om folk bruker naturen veldig ulikt.

Boligmangel. Den største utfordringen prosjektet har møtt er mangel på boliger. Tilflyttere er interessert i forskjellige typer boliger, spesielt leieobjekter, og det har det vært stor mangel på. Vi er helt sikre på at befolkningsveksten hadde vært større hvis vi hadde hatt flere boliger, både til salg og til leie.

Informasjon om bygda. Folk som vurderer å flytte til bygda trenger informasjon om ulike ting som innbyggere gjerne synes er selvsagt, enten det gjelder bolig, fritidstilbud eller transport. Ved å kommunisere via nettsiden fikk folk en god del informasjon, men erfarte at folk gjerne hadde ytterligere spørsmål de ønsket svar på.

Utfordringer. Det har også vært flere utfordringer i prosjektet. For eksempel har vi hatt utfordringer når det gjelder å få fadderordningen til å fungere i praksis. Flere har meldt seg som faddere, men vi har ikke veiledet dem og støttet dem nok til at vi fikk en velfungerende fadderordning. Hvis andre prosjekter skal få til en fadderordning er det viktig å være grundig.

12. Videre arbeid etter prosjektperioden

Vi mener at prosjektets metode og erfaringer har stor overføringsverdi til andre lokalsamfunn, både i Nordland og i resten av landet.

12.1 Lev i Steigen

Lev på Leines har arbeidet aktivt for at prosjektet skal bli videreført til hele Steigen kommune. Det viktigste har vært at metoden og tilnærmingen med å jobbe med tilflytting skal bli videreført. Vi har jobbet aktivt opp mot andre lag og foreninger i resten av kommunen fra og med februar 2015, både med å arrangere møter og å møte alle større lag og foreninger. Vi har informert om Lev på Leines, og om hvordan også de kan være med på å sikre tilflytting. Dette endte opp i et felles krav til politikerne i Steigen kommune om at det måtte satses på tilflytting og at midler til en videreføring av prosjektet måtte sikres.

Per februar 2016 er finansiering for ett år med Lev i Steigen sikret, og både Steigen kommune, Nordland Fylkeskommune og Sparebanken Nord-Norge bidrar økonomisk til dette.

12.2 Lev på Leines

Vi vil fortsatt drifte Lev på Leines, for å videreføre det arbeidet vi har lagt ned, og sikre at tilflyttingen fortsetter. Vi vil derfor beholde nettsiden og Facebooksiden, samt være kontaktpersoner for folk som ønsker å flytte hit, og dermed bistå ift. bolig og arbeid.